

Flaadeloven til 2den Behandling, endog saa før vi have set nogen Betænkning over Hærløven, saa kan jeg ikke andet end udtale min Anerkjendelse til Udvalget derfor; men denne Anerkjendelse vilde dog have været endnu langt mere ubetinget, hvis jeg gennem Udvalgets foreliggende Betænkning kunde nære noget Haab om, at den hele Forhandling vilde føre til et praktisk Resultat. Hvad er nemlig Hovedsætningen i Betænkningen, og hvad er Endringen for, at man derigennem kan vente noget praktisk Resultat. Hovedsætningen er den, at Udvalget har delt sig i et Flertal og et Mindretal, ja, det kunde maatte siges med ligesaa megen Berettigelse, at Udvalget har delt sig i to Udvalg, hver med sin Betænkning og hver med sin Ordfører, og ved at gennemløse Betænkningen har jeg faaet det bestemte Indtryk, at paa en enkelt Undtagelse nær findes der ikke Spor af, at der mellem disse to Udvalg har været nogen indtrængende Forhandling om Lovens Enkeltheder, om dens Realitet. Jeg tvivler nu ingenlunde om, at der virkelig har været gjort noget Forsøg paa at frentalde en saadan Forhandling i Udvalget; men jeg antager, at det Forsøg, som er gjort, inden Udførelsen skete, er strandet, og at Følgen deraf har været, at Mindretallet har trukket sig tilbage som en Sneel i sit Hus og stiftet en Fane ud, hvorpaa der staar: Regjeringens Forslag uforandret! Jeg tror nu, at der mellem Mindretallets ærede Medlemmer vil være nogle, som kunde ønske Forandringer foretagne i Regjeringsforslaget; men at de under en Situation som den nuværende have sølt Mangel paa Lyft til at gjøre det, idet de have havt Fornemmelsen af, at selv om de gjorde et saadant Forsøg paa at tilvebringe Forandringer, vilde det ikke lede til Noget. Man har altsaa trukket sig tilbage og ikke underkastet de vedkommende Spørgsmaal nogen Drøftelse, hvorimod Flertallet har kunnet bevæge sig saameget mere lystelig, maatte paa en Torpedobaad eller en lille let Damper, mellem Lovforslagets brogede Stær og sætte sine Mærker omkring paa de forskjellige Paragrafer. Flertallet har vel udtalt, at det er enigt med Regjeringen om Grundlaget for Lovforslaget; men man har dog sølt sig foranlediget til at stille 88 Ændringsforslag til en Lov med 67 Paragrafer, og det skulde da være underligt, om man ikke gennem en saadan Rigdom paa Ændringsforslag skulde være kommen til at lirké lidt ved Lovforslagets Grundlag. De, som læse Lovforslaget og Betænkningen igennem med Opmærksomhed, ville da ogsaa se, at dette virkelig har været Tilfældet. Folkethinget har sat sine, og jeg tør vel sige dygtigste, sagkyndige militære Medlemmer i Udvalget, men af disse har intet sluttet sig til Flertallet, og Flertallet har aabenbart været noget i Forlegenhed med forskellige Detailspørgsmaal, som dets Medlemmer i og for sig ikke have kunnet magte. Vi have kunnet føle dette paa den ærede

Ordfører for Flertallet, der ellers bevæger sig med en saadan Lethed igennem forskellige Sager, der omhandles her i Thinget, og tillige med en Flydenhed, som Mange af os have beundret, vi have kunnet føle, hvor maat det egentlig er gaaet, og hvor mange Ansøbsstene han igaar under den forøvrigt temmelig livlige Forhandling har mødt under sine Bestræbelser for at komme til Ende med at behandle de forskjellige Ændringsforslag, der foreligge. Flertallet har ogsaa havt nogen Fornemmelse af sin Stilling, idet man er kommen med et Forslag til en Slutningsparagraf, der forekommer mig ganske kurios; idetmindste har jeg ikke set noget Lignende i andre Love, der ere udgaaede her fra Rigsdagen. Flertallet siger nemlig, at, dersom man skulde finde Feil i nogle af de stillede Forslag, eller hvis nogle af dem skulde vise sig ikke praktisk at kunne gennemføres, saa maa vi overlade det til Regjeringen at frentomme med en Lov, for at stande de Foranstaltninger, man herfra har foreslaaet og vedtaget, og foretage Forandringer deri. Det vedkommende Ændringsforslag findes under Nr. 82 og lyder saaledes i sit 2det Punktum: „Skulde der vise sig Nødvendighed for at vedligeholde Forhold, der afvige fra de i Lovens bestemte, eller at fastsætte Overgangsbestemmelser, ordnes der fornødne herom ved Lov.“ En saadan Bestemmelse kunde maatte bedre have fundet sin Plads i Grundloven eller i en Grundlov; men naar man vil have Forandringer i en almindelig Lov, maa man gjøre det ved en anden Lov, det er klart. Man har altsaa, som sagt, ikke her været paa noget sikkert Bebet. Følgen deraf har været, at den Debat, som under ordnede, almindelige Forhold plejer at finde Sted i et Udvalg, er blevet ført her i Salen mellem de to ærede Ordførere, og skjøndt jeg med megen Fornødsel og Opmærksomhed har fulgt den Debat, som igaar og idag har fundet Sted her, tror jeg dog, at den maa siges at have været af den Beskaffenhed og at have bevæget sig saaledes i Detailen, for ikke at sige, at den har været temmelig lærd, at det for ikke føyndige Medlemmer vil have været vanskeligt at følge den. Men naar man ikke kan følge Debatten og ikke med Klarhed kan se, hvad man skal gjøre ved de foreliggende Ændringsforslag, saa gjør man, hvad man sædvanlig gjør under saadanne Forhold: man slutter sig til sine politiske Meningsfæller og stoler paa, at hvad de have fremsat, er rigtigt. Jeg fremsætter ikke dette som en Bebreidelse, thi det gjør jeg selv mange Gange, naar der foreligger Sager, som ere mig mindre klare; men naar man er i det uheldige Tilfælde at forstaa en lille Smule af de Ændringsforslag, der ere stillede, og den Debat, der er ført, er man noget i Forlegenhed med, hvorledes man egentlig skal stille sig til de foreliggende Forslag. Jeg skal nu slet ikke indlade mig paa nogen detailleret Drøftelse af de foreliggende Forslag; det overlader jeg